

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2311

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken over *een waterproject in Israël* (ingezonden 24 april 2013).

Antwoord van minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken), mede namens de minister-president (ontvangen 21 mei 2013)

Vraag 1

Bent u bekend met het Koning Willem-Alexander Waterproject van het Joods Nationaal Fonds (JNF) Nederland in Mitspe Ramon, in het zuiden van Israël?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat prins Willem-Alexander toestemming heeft gegeven om zijn naam te verbinden aan dit waterproject? Indien neen, wat zijn dan de feiten?

Antwoord 2

Na instemming van de Regering is destijds aan de Stichting Joods Nationaal Fonds te Amsterdam bericht dat geen bezwaar kan worden gemaakt tegen vernoeming van dit project.

Vraag 3

Bent u bekend met de campagne van Palestina activisten en NGO's hiertegen?² Wat is uw reactie op de kritiek dat het JNF betrokken is bij onteigening van grond van Palestijnen en de niet-Joodse bevolking van Israël discrimineert? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3

Ja, ik ben bekend met deze campagne. Keren Kayemeth LeIsrael – Jewish National Fund (KKL-JNF) verwerft sinds zijn oprichting in 1901 land in eigendom voor het Joodse volk met particulier geworven fondsen. De

¹ Het Koning Willem-Alexander Waterproject, <https://www.inhuldigingsboek.nl/het-waterproject.html>, april 2013.

² Palestine activists call on Netherlands prince to disassociate from JNF water project, <http://electronicintifada.net/blogs/adri-nieuwhof/palestine-activists-call-netherlands-prince-disassociate-jnf-water-project>, 18 april 2013.

organisatie heeft in het verleden onder meer gronden opgekocht van de Israëliische overheid die ooit aan Palestijnse vluchtelingen behoorden. Voor zover het vluchtelingen betreft die nu buiten Israël wonen, voorziet het Israëliische beleid in financiële compensatie in het kader van een uiteindelijke vredesregeling. Voor zover het gaat om Palestijnen die hun gronden in 1948–49 hebben verlaten en zich daarna elders in Israël hebben gevestigd, geldt een compensatieregeling. Deze compensatieregelingen zijn overheids-aangelegenheden, niet van KKL-JNF. In 2000 heeft het Israëliische Hooggerechtshof bepaald dat KKL-JNF niet mag discrimineren bij het verpachten van zijn gronden.

Vraag 4

Is het JNF ook betrokken bij projecten in de illegale nederzettingen in bezet Palestijns gebied? Indien ja, kunt u een indicatie geven op welke schaal dit gebeurt? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4

KKL-JNF fungeert onder andere als bosbeheerder op de Westelijke Jordaanoever.

KKL-JNF moet worden onderscheiden van de stichting Joods Nationaal Fonds te Amsterdam. De Stichting Joods Nationaal Fonds wordt niet aangestuurd door het KKL-JNF in Israël en heeft een autonoom bestuur. Fondsen die in Nederland worden geworven voor specifieke projecten worden geormerkt overgemaakt naar Israël en de verantwoording voor de uitgaven wordt in Nederland gecontroleerd. Het waterproject is een initiatief van de Stichting Joods Nationaal Fonds te Amsterdam. De regering heeft zich ervan vergewist dat de projecten van de Stichting Joods Nationaal Fonds te Amsterdam zich uitsluitend binnen de zogenaamde «groene lijn» in Israël bevinden, dus niet in bezet gebied. Zij leveren dus op geen enkele wijze een bijdrage aan de bezetting of nederzettingenbouw.

Vraag 5

Kent u het rapport «Water for one people only»?³ Deelt u de conclusie uit het rapport dat «Israel has extensively and unlawfully appropriated Palestinian water resources in the OPT for the sole benefit of those residing in Israel and Israeli colonies, while maintaining a practice of extensive destruction of Palestinian water infrastructure» en dat «as such, Israel is in violation of Articles 43, 46, 53 and 55 of the Hague Regulations and Articles 49 and 53 of the Fourth Geneva Convention»? Indien nee, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Ja, dit rapport ken ik. Dit rapport gaat niet over onderhavig project of het gebied waarin het wordt uitgevoerd, dat volledig is gelegen binnen de internationaal erkende grenzen van de staat Israël.

De cijfers over waterverbruik in dat rapport komen overeen met cijfers van andere organisaties, waaronder de Palestijnse Water Autoriteit (PWA) en meerdere NGO's. Israël betwist een aantal van deze cijfers.

De verdeling, het beheer van en toegang tot water op de Westelijke Jordaanoever zijn overeengekomen in de Oslo-akkoorden. De daarin overeengekomen verdeling is een tijdelijke oplossing en had als één van de Finale Status-onderwerpen na vijf jaar opgevolgd moeten worden door een definitieve verdeling. Als gevolg van het uitblijven van een definitief akkoord, is nog altijd de verdeling van 80–20% uit de Oslo-akkoorden van kracht. Tevens is er nog geen oplossing van het probleem van de nederzettingen overeengekomen tussen de partijen.

In het algemeen geldt op basis van het humanitair oorlogsrecht dat Israël de Palestijnse watervoorraden dient te gebruiken voor het beheer van het bezette gebied en om te voorzien in de essentiële behoeften van de Palestijnse bevolking.

³ Water for one people only, <http://www.alhaq.org/publications/Water-For-One-People-Only.pdf>, 8 april 2013.

Vraag 6

Kunt u aangeven welke waterbronnen voor het JNF-project gebruikt zullen worden? Betreft het hier water dat juridisch (deels) de Palestijnen toebehoort? Indien ja, acht u uitvoering van dit project in strijd met het internationaal recht? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 6

Het Koning Willem-Alexander Waterproject maakt gebruik van afvalwater dat afkomstig is van de huishoudens van Mitspe Ramon, dat geheel binnen de internationaal erkende grenzen van de staat Israël is gelegen.